

# 1 Предговор

Постизање демократије претпоставља стварно партнериство између жена и мушкараца у воћењу послова друштва у којем раде у условима једнакости и комплементарности, узајамно се обогаћујући својим разликама.

## Универзална декларација о демократији

Равноправност жена и мушкараца је фундаментална димензија заштите и промовисања људских права и садржи снажне индикаторе за равноправност и степен демократије. Без равноправности полова немогуће је имати потпуно праведно, демократско и развијено друштво.

Знамо да мушкарци и жене, нарочито због социјалне конструкције биолошког пола, имају различите приоритете, организују своје животе на различите начине и имају неравноправан приступ економским ресурсима, социјалним повластицама, каријери и сл. Због тога наизглед неутралне политичке и мјере имају различите утицаје на жене и мушкарце, јер они проживљавају различиту друштвену, економску и културну стварност. Према томе, гендер мора бити та кључна варијабла кад дефинишемо, спроводимо и процјењујемо политичке и мјере, средства и ресурсе, јер су они намијењени конкретним људским бићима.

У ту сврху, омогућили смо припрему и штампање овог приручника, како би се побољшала примјена међународних и домашних правних стандарда и механизама за равноправност полова на локалном нивоу власти. У том смислу, посебно наглашавамо Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 16/03), који прописује обавезе надлежних власти да на свим нивоима предузму одговарајуће и потребне мјере ради спровођења одредби прописаних овим законом.

Овај приручник је публикован из средстава пројекта Линк, чији је носилац НВО Хелсиншки парламент грађана Бања Лука, а Гендер центар Републике Српске је у том пројекту био партнера институција. Пројекат је подржан од Развојног програма Уједињених нација (UNDP) и Канадске агенције за међународни развој (CIDA), а у цијелиности је креиран тако да буде дио примјене Гендер акционог плана за Босну и Херцеговину, као државне стратегије за постизање једнакости и равноправности полова у свим областима живота и рада.

Сматрамо да ће овај приручник дати подстицај институцијама власти на локалном нивоу, и локалним заједницама у цјелини, да уграде принципе једнакости и равноправности полова у свој рад и да на најбољи начин промовишу узајамну толеранцију и сарадњу жена и мушкараца као двије половине човјечанства. То је једна од основних претпоставки за изградњу љепших и хуманијих односа међу половима, уз поштовање различитости које су нам биолошки дате.

Лидија Живановић, извршна директорица  
Хелсиншки парламент грађана Бања Лука

Споменка Крунић, директорица  
Гендер центар Републике Српске